

นโยบายการรับนักเรียน

☛ นำเสนอเมื่อ 20 พ.ย. 2555

นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
มอบนโยบายการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในการประชุมสัมมนาส่งเสริมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่มีอัตราการแข่งขันสูง
โดยมีผู้บริหารโรงเรียนชั้นนำเข้าร่วมประชุมกว่า ๕๐๐ คน เมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ณ โรงแรมปรีดิ์
พาเลซ มหานาค

▣ แนวทางการรับนักเรียน

สำหรับนโยบายการรับนักเรียนในปีการศึกษา ๒๕๕๖ จะยึดตามนโยบายการรับนักเรียนซึ่ง
สพฐ.ได้ประกาศไปแล้ว เพราะเป็นหลักการที่ผู้ปกครองและนักเรียนได้รับทราบแล้ว หากมีการเปลี่ยนแปลงใดๆ
อีกก็จะกระทบกับเด็กที่กำลังเตรียมตัวได้ หลักแนวทางการทำงานในทุกด้าน รวมทั้งการรับนักเรียนนั้น
ย้ำว่าขอให้มีความเสมอภาค สร้างโอกาสทางการศึกษา ความมีเหตุผล อธิบายได้ และโปร่งใส
ทั้งนี้เพราะว่าสมัยก่อนเราวางกติกาต่างๆ ไปเพื่อให้คนปฏิบัติ แต่ขณะนี้กติกาที่วางไว้ถูกโต้แย้งได้
และสุดท้ายกติกาที่วางไว้ก็อาจถูกล้มลงไปได้ ตัวอย่างมีบ่อยๆ ในปัจจุบันเช่น บางเรื่องที่ไม่เป็นเรื่อง
ก็ยังมีคนโต้แย้งได้ ไปศาลกันได้ ดังนั้นหากเราจะวางกติกาอะไรที่ชัดเจนโปร่งใส มีเหตุผลอธิบายได้
นั้นก็คือกรอบที่จะคุ้มครองเราดีที่สุด แต่ไม่สามารถลงรายละเอียดได้
เพราะว่าในแต่ละโรงเรียนต้องพิจารณาพิเคราะห์พิจารณาการรับนักเรียนในบางกรณี ซึ่งหากมีเหตุผลอธิบายได้
เรื่องไปถึงศาล ศาลก็ต้องเข้าใจ

รมว.ศธ.กล่าวด้วยว่า ก่อนที่จะมาพบผู้บริหารในครั้งนี้ ได้เยี่ยมชมนิทรรศการของโรงเรียนชั้นนำ ๑๐
โรง รู้สึกประทับใจในคุณภาพและศักยภาพของนักเรียนที่มาแสดง
จึงต้องการเห็นการรับนักเรียนในโรงเรียนที่มีการแข่งขันสูงหรือโรงเรียนอื่นๆ
ว่าจะมีศักยภาพเทียบเท่ากับนักเรียนที่มาแสดงนิทรรศการในครั้งนี้ได้มากน้อยเพียงใด
เพราะสิ่งที่เราต้องคำนึงถึงในการจัดการศึกษาคือ การยกระดับคุณภาพของคนทั้งประเทศ
แม้เราจะมีนักเรียนที่ชนะการแข่งขันโอลิมปิกวิชาการในสาขาต่างๆ จำนวนมาก
แต่จะอย่างไรให้เพิ่มศักยภาพไปสู่เด็กนักเรียนทั่วประเทศมากขึ้น

นอกจากนี้ เมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายนที่ผ่านมา
ได้มีโอกาสพบสมาคมสถาบันการศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทยในโอกาสครบรอบ ๓๕ ปีของสมาคมฯ ทราบว่า
มีสถาบันการศึกษาเอกชนหลายแห่งที่จัดหลักสูตรทางด้านวิทยาศาสตร์ดูอย่างมีประสิทธิภาพมาก
แต่มีปัญหาคือหาเด็กเข้าเรียนไม่ค่อยได้ ประเทศจึงผลิตคนสาขานี้ได้น้อยมาก
เพราะฉะนั้นการรัฐสร้างคนทางด้านสายวิทยาศาสตร์จึงต้องเร่งสร้างตั้งแต่ระดับประถม-มัธยมศึกษาขึ้นไป
เพราะหากจะให้เด็กที่อ่อนคณิตศาสตร์หรือวิทยาศาสตร์ไปเรียนสายวิทย์ในระดับอุดมศึกษาแล้ว
ไม่มีทางที่จะเรียนได้ดี

สมัยตนเรียนหนังสือในวิชาเรขาคณิต ครูสอนเท่าไรก็ไม่ค่อยเข้าใจ จนกระทั่งจบ ม.ศ.๓ ไปเข้าเรียนต่อที่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ได้มีโอกาสไปเข้าโรงเรียนติว ทำให้รู้อะไรที่ครูสอนเท่าไรก็ไม่เข้าใจนั้น แต่ครูเก่งๆ ที่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาที่มาติวหรือกวดวิชา พุดไม่ถึง ๑๐ นาทีก็เข้าใจได้คิดว่าทำไมง่ายอย่างนี้ จึงต้องยอมรับว่าสมัยก่อนหรือปัจจุบันก็ยังพบปัญหาคุณภาพครู เพียงแต่การแก้ปัญหาสมัยเดิมต้องไปหาหรือไปเรียนกับครูที่เก่งๆ แต่สมัยนี้ไม่จำเป็น เพราะมีวิธีการมากมายที่จะนำสิ่งที่ครูสอนเก่งๆ มาเผยแพร่ต่อได้อย่างง่ายดาย เด็กอยู่ที่บ้านก็สามารถเข้าถึงได้ และครูผู้สอนก็สามารถจะพัฒนาตนเองได้ง่าย วิธีการพัฒนาตนเองก็ไม่ไต่ยากเย็นอะไร เช่น ไปดูคนเก่งๆ สอนเพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาเทคนิคการสอนของเราให้ดีกว่า

โรงเรียนที่มีอัตราการแข่งขันสูง

ร.ว.ศ.ท.กล่าวว่า โรงเรียนเหล่านี้รับเด็กในพื้นที่ได้ไม่ครบตามที่เด็กต้องการอยู่แล้ว นั้นแสดงว่าความต้องการของเด็กที่จะเข้าเรียนมีมากกว่า จึงคิดง่าย ๆ กอนว่า เราสามารถตรวจสอบระบบได้ว่าเด็กในละแวกนี้มีเท่าไร มีแนวโน้มประชาชนเข้ามาเพิ่มขึ้นมากเพียงใด เพราะจะส่งผลถึงความต้องการเขาเรียนมากขึ้นด้วย บางพื้นที่มีการก่อสร้างคอนโดมีเนียมเพิ่มขึ้นจำนวนมาก แสดงให้เห็นว่าจำนวนประชากรมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมาก และจะส่งผลให้เด็กเขาเรียนในพื้นที่นั้นๆ มากขึ้นด้วย สฟฐ.จึงต้องพิจารณาว่าจะเพิ่มที่เรียนหรือเพิ่มพื้นที่ใดหรือไม่ ทราบว่าบางโรงเรียนในกรุงเทพฯ และปริมณฑลมีพื้นที่จำกัด ในบางพื้นที่มีการซื้อขายแพงที่สุดของประเทศ คือ ถนนวิฑูย ตารางวาละ ๑.๕ ล้านบาท เหตุที่ต้องพูดเรื่องนี้เพราะที่ดินที่ตั้งของหลายโรงเรียนมีราคาสูงมาก มีเหตุผลที่จำเป็นต้องสร้างโรงเรียนขึ้นทางสูง ไม่ใช่ออกสู่ทางราบหรือสร้างอาคาร ๒ ชั้น เพราะขยายได้ยากมาก ซึ่ง สฟฐ.จึงต้องพิจารณาสับสนุนการก่อสร้างอาคารสูงในพื้นที่เหล่านั้น ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนได้เรียนในโรงเรียนดีๆ โกลบานมากขึ้น

อีกส่วนหนึ่งที่สำคัญ คือ ต้องการให้พัฒนาโรงเรียนคู่พัฒนา เพื่อต้องการให้อีกโรงเรียนที่จับคู่กันกับโรงเรียนที่มีอัตราการแข่งขันสูง ให้มีศักยภาพมากขึ้น มีการตรวจสอบและวัดผลโรงเรียนอย่างจริงจัง เพราะหลายคนเลือกโรงเรียนตามความรู้สึกว่าชื่อเสียงโรงเรียนนี้ดี แต่บางโรงเรียนอาจจะดีมากกว่า จึงต้องมีการประเมินโรงเรียนต่างๆ พอสมควร พร้อมทั้งให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่ผู้ปกครองนักเรียน ตัวอย่างคือสมัยตนเรียนหนังสือที่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ซึ่งก็มีทั้งห้องดีและห้องบ่วย หางกันมาก ครูก็คนละชุด จึงไม่ได้หมายความว่าไปเรียนห้องบ่วยจะดีกว่าบางโรงเรียน บางโรงเรียนอาจจะดีกว่าห้องบ่วยมาก จึงต้องสร้างความเข้าใจที่จะยกระดับขึ้นมา ดังนั้นการกระจายคุณภาพไปที่โรงเรียนอื่นๆ จึงเป็นแนวทางสำคัญที่จะช่วยลดเด็กแย่งกันเข้าในโรงเรียนที่มีอัตราการแข่งขันสูง

บทบาทหลักสูตรการศึกษา

สิ่งที่ได้ให้นโยบายกับผู้บริหาร ศ.ค.คือ ต้องกลับมาบทบาทหลักสูตรการศึกษาของเรา เพราะต้องการทำหลักสูตรให้ดี ให้เด็กไทยมีคุณภาพ ไม่ใช่ทอดสอบเมื่อไรก็อยู่ในลำดับท้ายๆ การจะปฏิรูปหลักสูตรตามนโยบายที่รัฐบาลได้วางไว้จึงต้องอาศัยผู้รู้ทั้งหลาย เมื่อครั้งตนจะเข้ามา ศ.ค.ก็มีคนกล่าวว่า ศ.ค.เป็นกระทรวงปราบเซียน เพราะมีเขียนทางการศึกษาหลายท่านและปรากฏว่าถูกปราบไปเยอะ ตนจึงได้บอกไปว่าแม่เป็นกระทรวงปราบเซียน แต่ไม่กลัว เพราะตนไม่ใช่เซียน จึงไม่กลัวถูกปราบ แต่เห็นว่าคนที่เขียนนั้นมีเยอะ ใน ศ.ค.มีผู้รู้ทั้งครู ผู้บริหาร นักศึกษา รวมทั้งนักเรียนด้วยเพราะเห็นมุมมองต่างๆ หากเป็นเขียนคนเดียวอาจถูกปราบได้ แต่ถ้ามองเขียนก็เชื่อว่าเอาชนะได้

หน้าที่ของต้นคือการรวมเขียนทั้งหลายให้มาช่วยกันคิดว่าหลักสูตรที่เราเรียนเยอะ ไม่ใช่ Teach More Learn Less แต่ต้องเป็น Teach Less Learn More คือ หากใช้เวลาสอนมาก แต่เรียนรู้ได้น้อย คือขาดทุนสูงต่อทำให้เครียด แทนที่จะใช้เวลามาพักผ่อนหรือทำอย่างอื่นได้ เด็กก็ต้องเสียเวลากับการเรียนรู้อยู่แต่รู้น้อย ขณะนี้ต้นได้มอบให้ ศ.ภาวิศ ทองโรจน์ ที่ปรึกษา รมว.ศธ. มาขับเคลื่อนในการปฏิรูปหลักสูตร ซึ่งจะต้องมีการรับฟังความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง

รมว.ศธ.ฝากให้ผู้บริหารช่วยกันคิดว่าหากเด็กเข้ามาเรียนแล้วเราอัดๆๆ แต่ความรู้ลงไปให้เด็ก เด็กก็จะได้แต่ความจำ ไม่มีเวลาคิดวิเคราะห์ ซึ่งเราไม่ต้องการให้เด็กจำอะไรอีกแล้ว จำบางหลักก็พอแล้ว ถ้ามองว่าจะจำทำไมในเมื่อที่ครูให้จำอาจจะเก่าไปแล้วก็ได้ เช่น กระดาษหรือข้อมูลที่ครูให้จำในวันนี้ แต่อีก ๒ วัน ข้อมูลอาจจะเก่าไปแล้วก็ได้ ในขณะที่วันนี้การจะหาข้อมูลให้เป็นปัจจุบันและตรวจสอบให้เป็นข้อมูลที่ถูกต้อง ยายยิ่งกว่าพลิกฝ่ามือ จึงขอเน้นให้เด็กได้คิดวิเคราะห์มากกว่าการท่องจำ

ร่วมกันปลูกฝังให้เด็กได้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และจิตสำนึกประชาธิปไตย และคุณธรรม

รมว.ศธ.กล่าวด้วยว่า ต้องการให้เด็กได้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และมีจิตสำนึกประชาธิปไตย และคุณธรรม ซึ่งไม่ใช่การให้เด็กอ่านหนังสือแล้วพูด "จงทำดีๆๆ" แต่จะต้องมีวิธีการให้เด็กฝึกจนเป็นจิตสำนึกในการที่จะเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในระบบประชาธิปไตย เพราะสังคมไทยที่มีปัญหาในขณะนี้คือ เราไม่ฟังซึ่งกันและกัน ทั้งๆ ที่คนที่อยู่ในสังคมในประชาธิปไตยนั้น ต้องรู้ว่าเวลาคนอื่นพูด เราต้องให้คนโอกาสเขาพูดและเราต้องฟัง เพื่อวิเคราะห์ว่าสิ่งที่เขาพูดถูกหรือไม่ หากไม่ถูกเราก็ไม่ควรจะด่า แต่สามารถบอกได้ว่าสิ่งที่เขาพูดนั้นเราไม่เห็นด้วยเพราะอะไร สิ่งเหล่านี้ต้องทำให้เป็นปกติในโรงเรียน เพราะเมื่อพบนโรงเรียนไปในระดับอุดมศึกษาหรือนอกระบบโรงเรียนแล้วนิสัยของเขาจะเป็นอีกแบบหนึ่ง ดังนั้นหากครูมีเหตุมีผล เด็กก็จะมีเหตุมีผล และจะซึมซับสิ่งดีๆ ที่เราได้ปลูกฝังเขาไป แต่วิธีการเทคนิคเหล่านี้ครูและผู้บริหารเก่งกวาดตน เพียงแต่ขอให้ช่วยกันสร้างแนวทางสร้างจิตสำนึกประชาธิปไตยและคุณธรรมให้แก่เด็กให้มากขึ้น

รมว.ศธ.กล่าวด้วยว่า นักการเมืองมักจะไม่ให้ความสนใจในเรื่องการศึกษา เพราะนักการเมืองมาอยู่ไม่เกิน ๔ ปี ดังนั้นเมื่อต้องการจะทำอะไรให้เห็นผลทางด้านการศึกษา จึงอาจไปสร้างโรงเรียน หรือซื้อหนังสือแจก ซึ่งเป็นเรื่องไม่ถูกต้อง แต่สิ่งที่ยากกว่าคือการยกระดับคุณภาพการศึกษา แม้ระยะสั้นๆ อาจจะพอเห็นผลบ้าง แต่หากจะเห็นผลจริงๆ ต้องใช้เวลามากกว่านั้น ที่ผ่านมามีไม่คอยเห็นพรรคการเมืองมาขับเคลื่อนเรื่องคุณภาพการศึกษามากนัก แต่หากเราไม่ทำคุณภาพของเด็กไทยจะสู้เขาไม่ได้ ฉะนั้นแม่เป็นงานที่ทำแล้วใช้เวลามากกว่าจะเห็นผลก็ไม่ใช่ เพราะตนตั้งใจจะทำและมุ่งมั่น ฝากผู้บริหารทั้งหลายกรุณาร่วมกันทำ ร่วมกันสร้างอนาคตที่ดีให้แก่เด็กไทยต่อไป

โอกาสนี้

รมว.ศธ.ได้ให้ความสนใจเยี่ยมชมนิทรรศการความก้าวหน้าในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนชั้นนำ ๑๐ แห่ง คือ โรงเรียนพญาไท โรงเรียนอนุบาลสระบุรี โรงเรียนมัธยมวัดนายโรง โรงเรียนโยธินบูรณะ ซึ่งนำเสนอผลงานความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ, โรงเรียนจอมสุรางค์อุปถัมภ์ ซึ่งนำเสนอผลงานความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น, โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา โรงเรียนสตรีวิทยา โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย และโรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย ซึ่งนำเสนอผลงานความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนทางด้านวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์

ที่มา <http://www.moe.go.th/websm/2012/nov/305.html>